

Vergaderjaar 2015–2016

34 300-X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2016

Nr. 124

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 28 juli 2016

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief van 16 december 2015 inzake het internationaal vergelijkend onderzoek naar de wijze van inzet van reservisten (Kamerstuk 34 300-X, nr. 69) en naar aanleiding van het rondetafelgesprek over reservisten op 10 maart 2016.

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brieven van 11 april 2016 (Kamerstuk 34 300-X, nr. 95) en 27 juli 2016. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Eck

Ter inleiding

Ten behoeve van de internationale landenvergelijking die de Kamer op 16 december 2015 heeft ontvangen (Kamerstuk 34 300 X, nr. 69), heeft Defensie bij enkele landen informatie opgevraagd. Naar aanleiding van de vragen 2 tot en met 5, 7 tot en met 15, 18, 19, 23, 25 tot en met 31, 34, 35, 37 tot en met 48, 50, 56, 58, 63, 64 en 66 heeft Defensie een nieuw verzoek om informatie aan de desbetreffende landen verstuurd, omdat de door de Kamer gevraagde informatie buiten het kader van het oorspronkelijke verzoek van Defensie valt. Het heeft enige tijd geduurd voordat de gevraagde informatie is ontvangen. Daardoor is beantwoording niet mogelijk gebleken binnen de gestelde termijn.

2

Hoe gaan de diverse landen om met ziekten die pas na inzet reservisten zijn opgekomen, maar die wel te linken zijn aan inzet binnen de krijgsmacht?

Australië

De *Australian Defence Force* kent een aantal regelingen voor het geval dat na inzet blijkt dat de ziekte van een reservist verband houdt met zijn werkzaamheden bij de krijgsmacht:

- Medische behandeling, of opname in een militair ziekenhuis bij ziekte of ongeval door optreden als reservist. Mocht het een bestaande aandoening betreffen, dan kan eerste hulp worden gegeven of de reservist worden overgebracht naar een civiel ziekenhuis.
- Indien een reservist als gevolg van zijn ziekte of ongeval niet meer in staat is zijn militaire functie of zijn vroegere civiele functie uit te oefenen, dan kan zijn commandant besluiten om hem in werkelijke dienst te houden zonder taken. Dit duurt totdat hij deze functies wel weer kan uitoefenen, of tot het *Department of Veterans Affairs* besluit om compensatie toe te kennen inclusief medische zorg en/of een invaliditeitspensioen.
- De *Defence Health Service* regelt medische zorg bij ziekte of ongeval als gevolg van het functioneren als reservist in werkelijke dienst, tot het moment dat het *Department of Veterans Affairs* al dan niet de verantwoordelijkheid voor ziekte of ongeval erkent.

België

De betrokken reservisten dienen een beroep te doen op hun civiele verzekering.

Canada

Een reservist in werkelijke dienst kan een beroep doen op het gezondheidszorgsysteem en de faciliteiten van de Canadese krijgsmacht. Verder zijn twee programma's van belang. Het *Government Employees Compensation* programma biedt een financiële vergoeding aan reservisten die om medische redenen tijdelijk niet in staat zijn om hun civiele baan te vervullen, ook als na inzet de ziekte aan de werkzaamheden als reservist blijkt te zijn gerelateerd. Daarnaast is er het *Reserve Force Compensation Model* waarbij reservisten langer in werkelijke dienst kunnen blijven ter compensatie van gemiste inkomsten als gevolg van ziekte of ongeval.

Denemarken

Bij ziekte of ongevallen die rechtstreeks te herleiden zijn tot militaire dienst kunnen reservisten een beroep doen op alle regelingen die het Deense Ministerie van defensie daarvoor heeft. Zij hebben dan toegang tot medische hulp, psychologische ondersteuning, verzekeringen en compensatie.

Duitsland

Reservisten in werkelijke dienst worden wettelijk gezien als *Bundeswehr*-militairen, die recht hebben op bepaalde voorzieningen bij een ongeval of ziekte. Het ongeval of de ziekte moet dan rechtstreeks te herleiden zijn tot de inzet voor de krijgsmacht. Het maakt hierbij geen verschil of de eerste symptomen zich voordoen terwijl de reservist nog in werkelijke dienst is, of pas daarna. Bij dienst gerelateerde klachten kan de reservist in aanmerking komen voor tegemoetkomingen zoals pensioenuitkeringen, medische behandelingen en uitkeringen als compensatie voor gederfde inkomsten. De tegemoetkomingen kunnen worden toegekend met ingang van de maand waarin de medische problemen duidelijk zijn geworden.

Nieuw-Zeeland

De *New Zealand Defence Force* betaalt in eerste instantie alle kosten voor militairen die na een uitzending medische zorg ontvangen. Na vijf jaar worden deze vergoedingen overgenomen door de *Accident Compensation Corporation*, die namens de overheid sociale voorzieningen op het gebied van ziektekosten beheert. Als bijvoorbeeld een post traumatische stress stoornis (PTSS) zich pas na lange tijd voordoet en de reservist niet meer rechtstreeks recht heeft op medische ondersteuning van de *New Zealand Defence Force*, zal *Veteran Affairs* zorgen voor toegang tot alle veteranenvoorzieningen. Als de PTSS veroorzaakt wordt door een traumatische ervaring bij een reguliere training, bijvoorbeeld door een auto-ongeluk, dan zullen de *New Zealand Defence Force* en de *Accident Compensation Corporation* in overleg bepalen wie de verantwoordelijkheid op zich neemt.

Verenigd Koninkrijk

Bij verwondingen en beperkingen inclusief geestelijke aandoeningen, ongeacht of deze zijn opgelopen bij oefeningen en training of bij inzet, zijn alle ziektekostenregelingen en voorzieningen van de Britse krijgsmacht van toepassing. Zolang de betrokken persoon militair is, ook als reservist, maakt het geen verschil of de aandoening zich openbaart tijdens de inzet of pas daarna. Voormalige reservisten kunnen net als beroepsmilitairen die de dienst hebben verlaten, een beroep doen op de *National Health Service*.

Verenigde Staten

In geval van ziekte of een ongeval van een reservist beoordeelt de Amerikaanse krijgsmacht de status van de reservist op het moment dat de ziekte of het ongeval zich voordeed, of na dienstverlating het *US Department of Veteran Affairs*. Als de reservist op dat moment in werkelijke dienst was en er geen sprake is van een eerdere bestaande aandoening, dan komt de reservist, of veteraan in aanmerking voor ziektekostenregelingen.

De medische dienst van het krijgsmachtdeel waarbij de reservist is geplaatst, registreert alle gevallen en ziet toe op de initiële medische hulp. Langdurige medische zorg komt voor rekening van de militaire TRICARE-ziektekostenverzekering. Deze medische zorg wordt gecoördineerd door de militaire medische dienst, die hiervoor afspraken maakt met particuliere zorgaanbieders.

3

Hoe lang werken landen als de VS, Canada en het Verenigd Koninkrijk al met reservisten?

Canada

De Canadese *Army reservists*, vroeger bekend als militie, bestonden al toen in 1867 alle Britse kolonies in Canada werden samengevoegd.

Canada heeft nooit een groot regulier leger of krijgsmacht gehad. In de jaren voor de Tweede Wereldoorlog bestond de zogenoemde *Permanent Force* (bestaande uit leger, marine en luchtmacht) uit ongeveer 6.000 personen. Dankzij de inzet van reservisten kon Canada meer dan 1 miljoen mensen onder de wapenen brengen tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog. Ten tijde van de Koude Oorlog veranderde de balans en werd de reguliere krijgsmacht relatief groter na een vermindering van het reservistbestand in de jaren »50.

Verenigd Koninkrijk

De oorsprong van de huidige *Royal Naval Reserve (RNR)* ligt bij het «register van zeelieden», dat in 1835 is ingevoerd om in geval van oorlog mannen te kunnen oproepen voor dienst bij de *Royal Navy*.

De *Army Reserve* is in 1908 opgericht als een territoriale strijdmacht voor nationale verdediging. In 1967 werd de doctrine herzien waardoor de *Army Reserve* ook kon worden ingezet als ondersteuning van reguliere eenheden in het buitenland.

De *Royal Airforce Volunteer Reserve* werd in 1936 opgericht en bouwde voort op de veel kleinere territoriale *Royal Auxiliary Air Force* die dateert uit 1925.

Verenigde Staten

In de VS bestaan milities al sinds 1667 toen het gebied nog een Britse kolonie was. Deze milities konden met een bepaalde vorm van reserve-onderdelen de Britse krijgsmacht ondersteunen. De militia is in 1776 geformaliseerd in de Amerikaanse Grondwet. In 1910 heeft de federale overheid toestemming gegeven om reserve-componenten te creëren bij de krijgsmachtdelen en de *National Guard*.

4

Welke andere prioriteiten stellen deze landen aan reservisten ten opzichte van landen als Nederland, Denemarken en/of België?

5

Als inzet van reservisten geen doel op zich is, welke flexibiliteit en kennis voegen zij dan wel toe aan de krijgsmachten van diverse landen?

De bedoelde landen stellen niet zozeer andere prioriteiten aan reservisten, maar hebben in verband met hun geografische ligging en grootte andere behoeften. Net als Nederland zien zij de toegevoegde waarde van de beschikbaarheid van extra personeel en meer specialistische kennis. Reservisten dragen daarmee bij aan het voortzettingsvermogen en de wendbaarheid van een krijgsmacht.

Australië

Reservisten vergroten in Australië de personele sterkte van de reguliere krijgsmacht in noodsituaties of bij andere taken. Ook beschikken reservisten vaak over specialistische kennis die de Australische krijgsmacht niet, of onvoldoende in huis heeft.

België

Bij de Belgische krijgsmacht voegen reservisten specifieke competenties toe die anders in onvoldoende mate aanwezig zijn, zoals medisch personeel en juridische adviseurs.

Canada

De Canadese krijgsmacht beschouwt reservisten als een bron van haar voortzettingsvermogen. Tevens voorzien reservisten in extra deskun-

digheid en zorgen zij voor het behoud van ervaring, omdat oud-militairen deel uitmaken van het reservistenbestand. Zowel de *Royal Canadian Air Force* als de *Special Operations Forces* nemen oud-beroepsmilitairen op in hun reserve-componenten. Gezien de technische vaardigheden en de lange opleidingstrajecten die nodig zijn voor het werk bij deze onderdelen, is het gebruik van oud-beroepsmilitairen volgens Canada doelmatiger dan het werven van nieuw personeel. De *Royal Canadian Navy* en de *Canadian Army* werven en leiden wel nieuwe reservisten op. Bij uitzendingen, maar ook bij binnenlandse inzet, zoekt de Canadese krijgsmacht eerst naar vrijwilligers onder reservisten.

Denemarken

De Deense krijgsmacht beschouwt reservisten als een belangrijk en waardevol element van de Deense defensie die ook de band tussen de krijgsmacht en de samenleving versterken.

Duitsland

Volgens het *Bundeswehr Reserve Concept* van 2012 is het doel van het reservistenbestand om eenheden en onderdelen volledig operationeel gereed te stellen en het voortzettingsvermogen van reguliere eenheden te behouden en te vergroten. Reservisten worden ook gebruikt om tijdelijke vacatures in reguliere eenheden te vullen en voor het vullen van specialistische functies. Reservisten zijn daarmee een aanvulling en versterking van het reguliere personeelsbestand, zodat *alle* taken kunnen worden uitgevoerd. Bij het aanstellen van reservisten gaat de voorkeur uit naar oud-beroepsmilitairen, omdat zij al de militaire basisopleiding hebben voltooid en vaak beschikken over operationele ervaring. De zij-instroom van reservisten is ook mogelijk als zij beschikken over civiele kennis of ervaring waaraan de Bundeswehr behoefte heeft.

Nieuw-Zeeland

De *New Zealand Defence Force* gaat uit van het principe van een *Total Work Force* en stelt daarom voor elke missie een passende groep samen van beroepsmilitairen, reservisten en burgermedewerkers. Beroepsmilitairen zullen in de regel als eerste worden ingezet in conflicten met een hoog dreigingsniveau, omdat zij hier het best voor opgeleid zijn. Reservisten kunnen wel als eerste worden ingezet in het geval van wederopbouw na een humanitaire ramp wanneer minder behoefte bestaat aan gevechtvaardigheden.

Recent heeft de Nieuw-Zeelandse defensie middelen vrijgemaakt voor een specialistenpoule van 200 functies waarbij de nadruk ligt op civiele vaardigheden. Dit aantal komt bovenop de 1800 functies die te allen tijde deel uitmaken van de *Active Reserves* in de landmacht van Nieuw-Zeeland. Deze 200 specialisten kunnen een bron van specifieke (civiele) kennis vormen waarvan het niet doelmatig is als de krijgsmacht die permanent in huis zou hebben. Een deel van de poule is al gevuld en ingezet, bijvoorbeeld door dierenartsen en forensisch deskundigen uit te zenden.

Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk gebruikt reservisten om te voorzien in:

- Extra personeel. Indien nodig kunnen reservisten (dankzij de *Defence Reform Act 2014*) worden opgeroepen voor *alle* taken waarvoor beroepseenheden worden gebruikt, met uitzondering van binnenlandse onrust en in Noord-Ierland;
- Toegang tot specialismen die breder voorhanden zijn in de civiele sector, zoals medische en cyberkennis;
- Strategische reserve van de krijgsmacht in nationale crisissituaties;

- Doelmatig gebruik van beschikbare middelen, doordat inzet van een reguliere eenheid niet altijd de meest kostenefficiënte oplossing is;
- Maatschappelijk draagvlak voor de krijgsmacht.

Verenigde Staten

Reservisten bieden de Amerikaanse krijgsmacht een goede verbinding met de samenleving omdat zij meer dan beroepsmilitairen, gelijktijdig deel uitmaken van de burgermaatschappij. Daarnaast maakt de Amerikaanse krijgsmacht gebruik van de civiele kennis en ervaring. Ook kunnen reservisten, in tegenstelling tot beroepsmilitairen die periodiek van functie wisselen, voor langere tijd op een functie worden geplaatst. Reservisten zorgen hiermee voor continuïteit en dragen bij aan het institutioneel geheugen van hun eenheid.

7

Helpt het relatief hoge percentage reservisten bij de Australische krijgsmacht om tekorten bij specialistische functies te voorkomen?

8

Op welke manier versterken Australische reservisten hun krijgsmacht?

9

Welke «bestaande problemen» lossen reservisten in de Australische krijgsmacht op?

10

Welke extra capaciteit brengen Australische reservisten met zich mee?

12

Bij welke operationele zaken worden Australische reservisten ingezet?

Reservisten vergroten de personele sterkte van de reguliere *Australian Defence Force* in noodsituaties of bij andere taken. De afgelopen jaren hebben reservisten een substantiële bijdrage geleverd aan internationale missies. Reservisten kunnen worden uitgezonden als deel van een reguliere eenheid of als integrale reservisteneenheid. Ook worden reservisten ingezet om werkzaamheden van beroepsmilitairen op uitzending over te nemen (*backfill*). Daarnaast resulteert de inzet van specialisten reservisten in het beperken van tekorten aan gespecialiseerd personeel bij de reguliere eenheden.

Met ingang van 1 juli 2016 is een nieuw programma ter bevordering van de inzet van dergelijke reservisten ingevoerd: het *Reserve Capability Payment (RCP)*. Het RCP geeft de commandanten van de krijgsmachtdelen extra geld dat zij kunnen gebruiken als zij een bestaande leemte binnen de reguliere krijgsmacht met een individuele reservist met specialistische kennis willen opvullen. Commandanten krijgen de ruimte om een bedrag van maximaal \$AUD 100.000 (ongeveer € 65.000) aan te bieden om een specialistische vacature of positie in de reguliere krijgsmacht te vullen.

11

Bij welke «numerieke noodzakelijkheid» worden Australische reservisten ingezet?

Het aantal reservisten en de wijze van inzet zijn afhankelijk van de behoeften van de *Australian Defence Force* en die wijzigen regelmatig. Het is daarom moeilijk om een overzicht te geven van alle vormen van inzet en bijbehorende aantallen. Enkele voorbeelden van de meest gangbare wijze van inzet van reservisten zijn:

- Reservistendagen om vaardigheden te beoefenen en te trainen;

- Reservistendagen om te ondersteunen bij lopende projecten als er onvoldoende regulier personeel beschikbaar is dat beschikt over de benodigde kennis;
- Voltijd inzet om een vacature te vullen in de reguliere krijgsmacht, of om langdurig te ondersteunen bij een project waar specialistische kennis vereist is;
- Backfill.

12

Bij welke operationele zaken worden Australische reservisten ingezet?

Zie het antwoord op vraag 7.

13

Kunt u aangeven wat het betekent dat Australische reservisten relatief goedkoper zijn dan ingehuurd personeel? Wat zijn de verhoudingen?

Het is niet eenvoudig een kostenvergelijking te maken tussen de inzet van reservisten en ingehuurd personeel. De aard en de duur van de werkzaamheden zullen per geval verschillen. Meestal zullen reservisten in werkelijke dienst goedkoper zijn, omdat zij niet allerlei vergoedingen ontvangen die hun beroepscollega's wel krijgen. Reservisten kunnen in Australië bij een kortdurende inzet ook geen aanspraak maken op bijvoorbeeld jaarlijks verlof en ziekteverlof. De *Australian Defence Force* betaalt evenmin mee aan de pensioenopbouw bij korte inzet. Reservisten hebben bij een langdurige inzet (een jaar of langer) echter dezelfde rechten als hun beroepscollega's, zoals verlofregelingen, ziektekostenverzekeringen en pensioenopbouw waardoor zij dan waarschijnlijk wel duurder zijn dan ingehuurd personeel. Langdurige inzet komt echter minder vaak voor dan korte inzet.

14

Hoeveel investeert de Australische krijgsmacht bij het aantrekken, screenen en opleiden van reservisten?

Het is voor de *Australian Defence Force* lastig om het bedrag dat zij momenteel investeert in de werving en opleiding van reservisten te achterhalen. De *Cadet, Reserve and Employer Support Division* beschikt niet over voldoende stafcapaciteit en heeft de defensieonderdelen verzocht om schattingen. Deze zullen worden gedeeld met Nederland zodra deze beschikbaar zijn.

Als een beroepsmilitair reservist wordt, hoeft de Australische krijgsmacht niet altijd kosten te maken voor het werven en opleiden van reservisten. Tussen de krijgsmachtdelen zijn grote verschillen in de samenstelling van het reservistenbestand en daarmee de kosten die worden gemaakt:

- Bij de marine bestaat ongeveer 95 procent van de reservisten uit voormalig beroepsmilitairen en is 5 procent geworven in de samenleving;
- Bij de landmacht is 20 procent van de reservisten voormalig beroepsmilitair en 80 procent is geworven in de samenleving;
- Bij de luchtmacht is het percentage voormalig beroepsmilitairen 85 procent en 15 procent van de reservisten is geworven in de samenleving.

15

Hoe gaat de Australische Defensie om met de werkgevers? Welke regels zijn er? Hoe zijn vergoedingen geregeld?

58

Onder welke omstandigheden kunnen Australische werkgevers gebruik maken van de Employer Support Payments? Wat zijn hiervoor de kosten voor de Australische krijgsmacht en is dit gebonden aan een jaarlijks budget?

De Australische krijgsmacht kent het *Employer Support Scheme* (ESPS) dat werkgevers compenseert als hun medewerkers worden ingezet als reservist. Werkgevers komen voor een financiële vergoeding in aanmerking als hun medewerker op de volgende wijze als reservist wordt ingezet:

- Voltijd inzet als gevolg van een oproep voor ondersteuning van het Gemenebest, of bij geweld of dreiging binnen het eigen land; of
- Voltijd inzet als gevolg van een oproep in geval van oorlog, noodsituaties, vredesoperaties en steun aan de civiele autoriteiten als lid van de *Reserve Response Force*.

De krijgsmachtdelen zijn verantwoordelijk voor de betaling van de ESPS-gelden aan werkgevers. Het standaard weektarief bedraagt momenteel \$AUD 1.476,30 per reservist (ongeveer € 950) maar het kan voor sommige beroepsgroepen, zoals medisch specialisten, hoger zijn. Bij reservisten die als zelfstandige werkzaam zijn, worden de inkomsten verrekend met de ESPS-gelden, tenzij de reservist kan aantonen dat het geld gebruikt is om verliezen van het bedrijf te compenseren. Het totale bedrag voor ESPS bedroeg in het boekjaar 2014–2015 \$AUD 11,3 miljoen (ongeveer € 7,3 miljoen). De krijgsmachtdelen betalen de *Employer Support Payments* uit hun jaarlijkse budget.

Reservisten van de *Australian Defence Force* genieten bescherming op basis van de *Defence Force Service (Protection) Act* uit 2001 tegen discriminatie of nadelige behandeling door de werkgever. De civiele werkgever mag de reservist niet anders behandelen dan zijn andere medewerkers.

18

Waarom daalt het aantal reservisten in België sinds 2004 gestaag?

Sinds 1994 is de dienstplicht in België opgeschort. Steeds meer oud-dienstplichtigen met een reservistenstatus bereiken de maximale leeftijdsgrens en verlaten de dienst. De aanwas van nieuwe reservisten is niet voldoende om deze teruggang te compenseren.

19

Wat zijn de kosten van het Belgische reservistenbeleid ten opzichte van inhuur en ander gebruik van externen?

Het budget voor de Belgische Reserve bedraagt tussen de € 2,2 en € 2,5 miljoen. Informatie over de kosten van inhuur en ander gebruik van externen is niet voorhanden.

23

Hoeveel Canadese reservisten zijn inzetbaar voor buitenlandse operationele activiteiten?

Canada heeft geen vast aantal reservisten dat inzetbaar is voor internationale operaties. Het aantal ingezette reservisten is afhankelijk van de aard van de missie en kan uiteenlopen van een tot enkele honderden per rotatie bij grote missies, zoals in Afghanistan en in Bosnië. Het streefpercentage van de totale ingezette troepenmacht voor reservisten ligt

meestal tussen 20 en 25 procent. Daarbij kent Canada geen beperkingen voor de rang of functie van reservisten bij uitzendingen, omdat de werkzaamheden of taken worden gekoppeld aan de capaciteiten en competenties van het individu. Zo heeft Canada reservegeneraals uitgezonden naar Afghanistan en zijn Canadese reservisten missiecommandant geweest bij VN-missies.

25

Waaruit concluderen Deense onderzoekers dat de inzet nationaal en internationaal van reservisten belangrijk is?

Het Deense onderzoeksrapport van 2014 stelt onder meer dat toekomstige operaties en taken steeds gecompliceerder zullen zijn. De behoeftes aan vaardigheden en expertise van de reservisten zullen steeds breder worden. Reservisten kunnen een belangrijke rol spelen in het verbreden van de capaciteiten van de Deense defensie, omdat zij in hun civiele werkzaamheden specialistische kennis kunnen hebben opgedaan. Dit geldt zowel bij nationaal als internationaal optreden, in het bijzonder voor taken in het Arctisch gebied (Groenland) en bij cyber-oorlogsvoering.

26

Hoe denkt Denemarken de rol van reservisten te gaan moderniseren?

Op basis van het onderzoeksrapport van 2014 naar de rollen van reservisten heeft Denemarken besloten om het «*Whole Force Concept*» in te voeren. Dat betekent dat bij het plannen van taken rekening wordt gehouden met de eventuele inzet van reservisten. Daartoe moeten de regelingen voor beroepsmilitairen en reservisten zoveel mogelijk worden geharmoniseerd. In het verlengde daarvan krijgen reservisten toegang tot dezelfde opleidingen en cursussen als beroepsmilitairen en zullen de speciaal voor reservisten bestaande opleidingstrajecten op termijn verdwijnen.

27

Wat is volgens de Denen het voordeel van tijdelijke contracten boven oproepcontracten en is dat met de nieuwe Nederlandse flexwet überhaupt wel mogelijk?

Het doel van de nieuwe contracten is meer flexibiliteit en meer wederzijdse verplichtingen, en daarmee ook minder vrijblijvendheid. De invoering hiervan is momenteel onderwerp van gesprek met de Deense vakbonden. De Nederlandse flexwet is niet van toepassing op Nederlandse reservisten of militairen. Zij vallen onder de Militaire ambtenarenwet 1931 en het Algemeen militair ambtenarenreglement.

28

Wat zijn de kosten qua werving, opleiding, screening enzovoorts in Denemarken?

Denemarken houdt deze informatie niet bij. De Deense krijgsmacht streeft naar het aanstellen van oud-beroepspersoneel als reservist, omdat dit als doelmatig wordt beschouwd door de besparing op bijvoorbeeld werving en opleiding.

29

Hoe denkt Duitsland het restant van de 60.000 reservisten aan te trekken (nu 29.000)?

De *Bundeswehr* zal in 2017 een reorganisatie voltooien die voorziet in een structurele reservecapaciteit. Dat programma maakt het mogelijk om de werving van reservisten te intensiveren en hen gemakkelijker op bestaande functies te plaatsen. Hierbij blijft het principe van vrijwilligheid gehandhaafd. De nadruk zal vooral liggen op het beter informeren van vertrekkende beroepsmilitairen over de mogelijkheden als reservist. De voorkeur gaat uit naar deze groep personeel, omdat zij reeds beschikken over militaire ervaring en opleidingen. Sinds 2015 is er een Reservisten Advies Concept dat moet helpen om dit doel te bereiken. In dit concept staat dat elke militair die de dienst verlaat, tijdig moet worden geïnformeerd over de mogelijkheden als reservist. Daarbij zal worden gevraagd naar interesse om op korte, of middellange termijn reservist te worden. Militairen die nadat zij de dienst hebben verlaten, zich eerst willen richten op bijvoorbeeld hun civiele betrekking of studie, worden na een periode van drie tot vijf jaar opnieuw benaderd door de personeelsafdeling met de vraag of zij actief reservist willen worden.

30

Wat houdt de Duitse joint support service bij reservisten precies in?

De *Joint Support Service* (JSS) (of *Streitkräftebasis* genoemd) is een van de vijf onderdelen van de *Bundeswehr*. In de JSS zijn de ondersteunende diensten samengebracht. Net als overige defensieonderdelen heeft de JSS ook reservisten die actief zijn in reservisten-eenheden, maar ook op individuele basis. De huidige plannen betreffen een groei naar ongeveer 23.000 reservisten in de JSS.

Een speciaal onderdeel van de reserve-eenheden in de JSS is de Territoriale Reserve. Deze is verantwoordelijk voor taken op het gebied van binnenlandse veiligheid, zoals de bescherming van militaire objecten en vitale civiele infrastructuur, of ondersteuning van de civiele autoriteiten bij natuurrampen of grote ongelukken.

De Territoriale Reserve bestaat uit ongeveer 435 liaisongroepen die contacten onderhouden met lokale overheden en districten en ongeveer 30 aanvullende liaisongroepen die contacten onderhouden met de ministeries van binnenlandse zaken van de deelstaten en met de autoriteiten van buurlanden. Reservisten van de territoriale liaisonorganisatie vormen een landelijk netwerk dat is aangesloten op de federale structuur van Duitsland om civiele instanties te informeren, te adviseren en te ondersteunen bij de samenwerking met de *Bundeswehr*. Dit heeft vooral betrekking op de inzet van de eenheden voor rampenbestrijding en voor nationale veiligheid. De liaisongroepen zijn volledig samengesteld uit reservisten en bestaan uit twaalf officieren (inclusief een officier-arts) en ervaren onderofficieren om volcontinue ondersteuning te kunnen leveren. De liaisongroepen staan, afhankelijk van het niveau waarop wordt geacteerd, onder leiding van een luitenant-kolonel of een kolonel.

Tevens zijn er binnen de JSS ongeveer 30 compagnieën voor regionale veiligheid en ondersteuning. Deze bestaan eveneens volledig uit reservisten en zijn bedoeld om beroepsmilitairen af te lossen bij de inzet voor binnenlandse veiligheid.

31

Hoe vaak worden reservisten als spieglfunctionaris ingezet en hoe vaak groeien deze reservisten door naar officiersrangen?

De huidige regelingen en plannen bieden ongeveer 29.000 spieglfunctionaries in alle gebieden van de *Bundeswehr*. De inrichting van spieglfunctionaries is

volledig afhankelijk van de afzonderlijke eenheden. In beginsel komt elke positie, van soldaat tot generaal, in aanmerking voor een reservist die actief wordt zodra de «gespiegelde» functionaris afwezig is, maar de keuze daarvoor wordt gemaakt door de eenheden.

34

Klopt het dat Duitse staven en eenheden reservisten vooral gebruiken als opvulling van onbezette functies?

Een reservist kan worden geplaatst op een functie die is vrijgevallen door bijvoorbeeld uitzending, langdurig verlof, of doordat de functie vacant is. Afhankelijk van de functie kan een reservist voor de duur van maximaal tien aaneengesloten maanden op dezelfde functie worden ingezet. Daarna geldt een rustperiode van minimaal twee maanden.

35

Wat ziet Nieuw-Zeeland als «inzet bij laag dreigingsniveau»? Om welke specialistische kennis»« gaat het in dit geval om?

Beroepsmilitairen zullen in de regel als eersten worden ingezet in conflicten met een hoog dreigingsniveau, omdat zij hier het beste voor zijn opgeleid. Reservisten kunnen wel als eersten worden ingezet in het geval van wederopbouw na een humanitaire ramp, bijvoorbeeld het herstellen van waterleidingen en het opzetten en leiden van een kliniek of wanneer er andere vaardigheden nodig zijn dan specifieke gevechtsvaardigheden.

37

Hoe vaak is de politieke gewenste doelstelling van de Nieuw-Zeelandse regering de laatste jaren veranderd en waarom?

De huidige regering in Nieuw-Zeeland, die geleid wordt door de *National Party*, is bezig aan haar derde termijn. Het beleid en de doelstellingen van deze regering ten aanzien van de defensieorganisatie zijn de afgelopen negen jaar niet fundamenteel gewijzigd. Nieuw-Zeeland werkt aan een *Defence White Paper* dat dit jaar zal verschijnen. Dit document zal de toekomstige uitdagingen op het gebied van de Nieuw-Zeelandse krijgsmacht schetsen en de politieke partijen zullen dit naar verwachting betrekken bij het opstellen van hun partijprogramma's. De *New Zealand Defence Force* verwacht geen grote veranderingen in het reservistenbeleid. Naar verwachting zal wel meer nadruk worden gelegd op de inzet van specialisten-reservisten op nieuwe gebieden, zoals cyber en *nation building* na een missie.

38

Hoe wordt het belang van communiceren onderstreept in andere landen dan Nieuw-Zeeland?

Het belang van communicatie en interactie met reservisten wordt in alle onderzochte landen onderkend. De middelen die de landen gebruiken om te communiceren verschillen slechts op onderdelen. Hieronder volgt een (niet limitatieve) opsomming per land:

Australië

De Australische krijgsmacht communiceert met reservisten via de commandanten bij opkomsten, de post, of e-mail via het *Defence Restricted Network* en civiele e-mail providers dan wel een online portal genaamd *ForceNet*, dat veel door reservisten wordt gebruikt.

België

De Belgische krijgsmacht communiceert met haar reservisten via e-mail, de post, het Belgische militaire netwerk IDCN en internet.

Canada

De Canadezen maken gebruik van een breed scala aan communicatiemiddelen waarbij *social media* een steeds belangrijkere rol spelen. Het streven is om zoveel mogelijk middelen te gebruiken om in contact te blijven met een groep die niet altijd aanwezig kan zijn.

Denemarken

Bij de Deense krijgsmacht worden dezelfde communicatielijnen gebruikt voor reservisten als voor beroepsmilitairen. De reguliere communicatie is de verantwoordelijkheid van de commandant, de reservisten zijn verantwoordelijk voor het zichzelf aanmelden voor vacatures, opleidingen en dergelijke.

Duitsland

De Duitse krijgsmacht maakt gebruik van *social media*. Er is een speciale app waarmee reservisten toegang hebben tot bijvoorbeeld regelgeving, inzetbehoefte en trainingsmogelijkheden. Jaarlijks worden bijeenkomsten georganiseerd voor diverse categorieën reservisten waar kennis wordt uitgewisseld.

Verenigd Koninkrijk

Bij de Britse krijgsmacht zijn het de eenheden die de communicatie met reservisten onderhouden, waarbij informatie wordt gedeeld via de organieke commandolijnen. Het internetportaal bevat een beveiligd gedeelte waarop reservisten kunnen inloggen en zo toegang krijgen tot informatie, trainingen en opleidingen. Via beveiligde e-mail kunnen zij contact opnemen met hun commandanten.

Verenigde Staten

De Amerikaanse krijgsmacht gebruikt uiteenlopende communicatiemiddelen, waarbij e-mail via een eigen defensiemailadres een prominente plaats inneemt. Naast de post, de telefoon en het persoonlijk contact tussen de commandant en de reservist, zijn er diverse internetsites. In toenemende mate wordt gebruik gemaakt van *social media*.

39

In hoeverre neemt het aantal beroepsmilitairen in het Verenigd Koninkrijk af, aangezien de Britse regering uitgesproken heeft juist meer te investeren in Defensie?

In 2010 is in de *Strategic Defence and Security Review* vastgesteld dat de Britse krijgsmacht moest bezuinigen om meer middelen beschikbaar te hebben voor operationele inzet. Als gevolg daarvan is 4,3 miljard pond per jaar bezuinigd op de bedrijfsvoering en dit heeft geresulteerd in grootschalige personeelsreducties bij de krijgsmacht delen. De *Royal Navy* heeft ongeveer 2.500 arbeidsplaatsen moeten inleveren (stand februari 2016: ongeveer 32.570). De *British Army* heeft ongeveer 17.000 arbeidsplaatsen moeten inleveren (stand februari 2016: ongeveer 84.840) en de *Royal Air Force* ongeveer 4.500 arbeidsplaatsen (stand februari 2016: ongeveer 33.550).

In de *Strategic Defence and Security Review* van 2015 staat dat de verkregen economische stabiliteit investeren in de nationale veiligheid weer toelaat. Met het *Future Reserves 2020*-programma wordt voor een periode van tien jaar in totaal 1,8 miljard pond besteed aan de verbetering van de reserve-eenheden.

40

Ligt het voor de hand dat in het Verenigd Koninkrijk reservisten meer functies in gaan vullen aangezien het aantal beroepsmilitairen kleiner gaat worden?

Het percentage reservisten binnen de Britse krijgsmacht neemt toe, maar reservisten worden niet gezien als een vervanging van de beroepsmilitairen. Beroepsmilitairen en reservisten zijn complementair aan elkaar en leveren verschillende bijdragen en kennis.

41

Hoe denkt de Britse krijgsmacht er voor te zorgen dat flexibilisering niet zal leiden tot het ontbreken van bepaalde kennis binnen de krijgsmacht?

De overgrote meerderheid van de Britse krijgsmacht blijft bestaan uit beroepsmilitairen. Hoewel er wel een aantal «*high readiness*»-reservisten is, worden operaties met een korte waarschuwingstijd meestal door beroepsmilitairen uitgevoerd. De Britse krijgsmacht is daardoor niet volledig afhankelijk van flexibele krachten. Kennis van specialisten blijft beschikbaar door goede afspraken te maken met reservisten en hun werkgevers.

42

Hoeveel reservisten vullen in het Verenigd Koninkrijk één beroepsfunctie in? Anders gezegd: hoeveel reservisten zijn er nodig om een volle fte (functie) in te vullen?

De Britse krijgsmacht beschouwt reservisten niet als vervangers van beroepsmilitairen. In vredesomstandigheden worden reservisten vooral gevraagd voor opleidingen en oefeningen. Als reservisten worden uitgezonden, gebeurt dat meestal als *frontfill* en niet als vervanger van een beroepsmilitair. In Irak en Afghanistan zijn reservisten voornamelijk individueel ingezet en was het aantal reservisten-eenheden gering. Een uitzondering hierop vormden medische eenheden die vaak als integrale eenheid zijn uitgezonden.

43

Hoe waarborgt de Britse legerleiding met het gebruik van reservisten specialistische kennis/functies?

Een aantal specifieke capaciteiten is ondergebracht bij reservisteneenheden, zoals medische eenheden en de *Joint Cyber Unit*. Medische functies worden vervuld in overleg met de *National Health Service*. De Britse krijgsmacht streeft daarnaast naar partnerschappen met civiele werkgevers die voor beide partijen voordelen opleveren. Het accrediteren van civiele en militaire vaardigheden zorgt er bijvoorbeeld voor dat personeel kan worden uitgeruild en het spoort hen aan zich te ontplooiën.

44

Zijn de Britse krijgsmachtdelen gezamenlijk of individueel verantwoordelijk voor werving, training, uitrusting en arbeidsvoorwaarden van hun reservisten?

45

Zijn er veel verschillen in de arbeidsvoorwaarden bij de Britse krijgsmachtdelen?

Alle krijgsmachtdelen zijn zelf verantwoordelijk voor de werving en opleiding van het eigen personeel, met uitzondering van gespecialiseerd personeel op onder meer de gebieden van cyber en medische zorg dat

wordt geworven door het *Joint Forces Command*. Elk krijgsmachtdeel kan binnen bepaalde grenzen de arbeidsvoorwaarden zelf vaststellen om te kunnen voorzien in specifieke personeelsbehoeften.

46

Hoe denkt de Britse krijgsmacht het «interne» cultuurverschil tussen reservisten en beroepsmilitairen op te lossen?

47

Waarom zien Britse beroepsmilitairen reservisten niet als volwaardig?

Reservisten zijn vaak beter opgeleid en meer ervaren dan hun beroepscollega's als het civiele vaardigheden en kennis betreft. Dit ligt anders als het om militaire vaardigheden gaat. Van reservisten kan niet altijd hetzelfde niveau worden verwacht als van beroepsmilitairen, omdat zij minder tijd hebben voor trainingen en ook alleen tot een bepaald niveau worden opgeleid. Een andere reden kan zijn dat reservisten en beroepsmilitairen in het verleden minder samenwerkten dan tegenwoordig het geval is, waardoor vooroordelen konden ontstaan.

Met het oog op de integratie van reservisten en beroepsmilitairen tijdens opleidingen, trainingen en inzet werkt de Britse krijgsmacht aan een *Culture Change Maturity Model*. Dit model kijkt naar positieve en negatieve factoren, standaarden (wat moet er bijvoorbeeld onder «goed» worden verstaan) en bevat meetinstrumenten. De bedoeling is om meer respect en waardering voor reservisten te verkrijgen door te laten zien dat reservisten bepaalde specifieke kennis kunnen toevoegen en een nuttige aanvulling kunnen bieden op de capaciteiten van beroepsmilitairen. Daarnaast krijgen reservisten betere toegang tot trainingen en materiaal en wordt de rol van reservisten duidelijker omschreven.

48

Is het bekend wat in Australië de totale kosten zijn voor werkgevers met betrekking tot reservisten en hun afwezigheid bij hun werkgever?

Het is niet mogelijk de totale kosten te berekenen omdat over veel relevante factoren onvoldoende informatie beschikbaar is.

50

In hoeverre ervaart een reservist in Australië problemen bij het inschakelen/aanvragen van vergoedingen en sociale zekerheidsvoorzieningen? Hoe duidelijk of onduidelijk zijn de regels omtrent deze afspraken?

Reservisten van de *Australian Defence Force* hebben recht op sociale zekerheid indien zij dienen als reservist. Hoewel de regelgeving over het algemeen duidelijk is, komt het soms voor dat nieuwe medewerkers van de sociale dienst niet altijd van alle details op de hoogte zijn. De sociale dienst en de Australische krijgsmacht voeren goed overleg over de interpretatie van de regels waardoor zelden sprake is van problemen.

56

Waarin zit de aantrekkingskracht van het Education Reimbursement program in Canada precies? Wat houdt dit in? Gaat het hier alleen om een financiële vergoeding?

De Canadese krijgsmacht reserveert middelen voor de verdere opleiding van militairen, ook reservisten. Het maximumbedrag voor reservisten is 8.000 Canadese dollars gedurende de loopbaan met ten hoogste 2.000

Canadese dollars per fiscaal jaar. Voor beroepsmilitairen is het maximum 10.000 dollar gedurende de loopbaan. Het geld kan worden gebruikt voor opleidingskosten en studiemateriaal. De commandant beoordeelt of de militair beschikt over voldoende motivatie en het geld wordt pas beschikbaar gesteld als het studieprogramma is voltooid.

58

Onder welke omstandigheden kunnen Australische werkgevers gebruik maken van de Employer Support Payments? Wat zijn hiervoor de kosten voor de Australische krijgsmacht en is dit gebonden aan een jaarlijks budget?

Zie het antwoord op vraag 15.

63

Wat kost de compensatie aan Britse werkgevers de Britse krijgsmacht jaarlijks en hoeveel is dat gemiddeld per reservist?

Behalve bij een reguliere training kan de werkgever van een reservist die wordt opgeroepen, een tegemoetkoming krijgen voor de kosten van:

- een tijdelijke vervanger als deze duurder is dan de werknemer-reservist (maximaal 110 pond per dag);
- advertentiekosten en kosten van het inschakelen van een uitzendbureau voor het zoeken naar een vervanger;
- 75 procent van de kosten van werkkleding voor de vervanger (tot een maximum van 300 pond);
- opleiding voor de vervanger (tot maximaal 2.000 pond);
- overwerk, als andere werknemers het werk overnemen;
- extra opleidingen, die de reservist nodig heeft na terugkeer.

De werkgever kan daarnaast nog 500 pond per maand declareren bovenop de kosten die nodig zijn voor vervanging en bijscholing van de reservist. Dat geldt niet voor grote bedrijven waarvan de omzet meer dan 25,9 miljoen pond was in de twaalf maanden voordat de reservist werd opgeroepen, of als de werkgever meer dan 250 werknemers heeft op de dag van de oproep.

64

Klopt het dat Amerikaanse werkgevers bijna geen rechten hebben als een van hun werknemers als reservist dient?

Amerikaanse werkgevers hebben geen recht op een financiële vergoeding als een werknemer wordt ingezet als reservist. Daarnaast bestaan wel verplichtingen, zoals de terugkeergarantie voor reservisten naar hun civiele betrekking, die zijn vastgelegd in de *Uniformed Services Employment and Reemployment Rights Act*.

66

Hoe gaan de in de vergelijking genoemde krijgsmachten om met de lasten die een werkgever kan hebben van het gemis van werkkrachten?

De onderzochte landen proberen het ongemak voor werkgevers zoveel mogelijk te beperken, bijvoorbeeld door al in een vroeg stadium kenbaar te maken dat behoefte bestaat aan de inzet van een bepaalde reservist. Daarnaast kennen de meeste van de onderzochte landen een gehele of gedeeltelijke vergoeding van kosten die de werkgever wellicht moet maken voor het inhuren of opleiden van een vervanger van de werknemer-reservist.